

ÄRENDE

Ansökan om vistelselov och avvikande från fridlysningsbestämmelserna för restaurering av lekplatser för havslekande harr vid Valsörarna inom skyddsområde tillhörande Björkö delägarlag (YSA107108)

ANHÄNGIGGÖRANDE

24.3.2025

SÖKANDE

Forststyrelsen, Kustens naturtjänster, Anette Bäck

ANSÖKAN

Ansökan gäller lov att avvika från fridlysningsbestämmelserna för att kunna pröva metoder att restaurera lekplatser för harr. De första försöken gjordes år 2023, då genom putsning av havsbotten med hötryckstvätt och borstar. Resultaten var då inte så goda och målet skulle nu vara att testa en ny metod att förbättra lekplatser för arten genom att tillföra grus till valda områden. Åtgärderna skulle utföras vid norra sidan av Prostbådan, vid Rackelgrynnan, Fläsket, söder om Tjärbådan, Gräsgrynnan och Petgrundsbådan. Arbetet skulle utföras sensommar 2025, i augusti/september, och sedan följas upp en gång på hösten med drönare samt igen våren och sommaren 2026 (1 + 1 gång med drönare).

Hösten 2021 inleddes det åtta år långa projektet LIFE IP Biodiversea. Projektet koordineras av Forststyrelsen och genomförs tillsammans med åtta partners, bland annat Naturresursinstitutet (LUKE). Målsättningen med projektet är att trygga Östersjöns biologiska mångfald. Detta görs bland annat genom att öka kunskaperna om Östersjöns arter och livsmiljöer samt att aktivt restaurera viktiga områden, såsom lekgränder för fisk.

Inom Biodiversea lyfts bland annat den havslekande harren fram, en art som tidigare varit relativt vanlig i Kvarken men numera minskat kraftig eller till och med försvunnit. Inom projektet Biodiversea har LUKE och Forststyrelsen som gemensam målsättning att försöka stärka/få tillbaka denna till Kvarken. Valsörarna är här ett av områdena av intresse.

NTM-CENTRALENS AVGÖRANDE

NTM-centralen beviljar Forststyrelsen tillstånd att pröva och restaurera lekplatser enligt ansökningen inom naturskyddsområdet YSA107108. Tillståndet beviljas på följande villkor:

- Tillståndet är i kraft 1.8.2025–31.12.2026.
- En kopia av detta beslut måste finnas till påseende på biologiska stationen.
- Sökanden skall informera forsknings- och bekämpningspersonal om lovets begränsningar.
- När man rör sig på området bör man undvika att störa de häckande och rastande fåglarna.
- Sökanden ansvarar för att andra nödvändiga tillstånd har ansökts för verksamheten.
- En rapport om användningen av tillståndet samt resultaten av olika delprojekt skall sammansättas och tillställas NTM-centralen senast 31.12.2026.

Motiveringar

Enligt fridlysningsbestämmelserna för Valsörarna-Björkögrundens naturskyddsområde (YSA107108) är det förbjudet att vistas mellan den 1 maj och den 31 juli med undantag av vissa områden, bl.a. stigen mellan sjöbevakningsstationen, fyren, Båthusviken och Garpörshamnen. Övernattning är förbjudet med undantag av tillfällig tältning på anvisade områden bl.a. på Ebbskär. Enligt fridlysningsbestämmelserna är det också förbjudet att taga, gräva och flytta jord, samt att insamla, bryta och skada växter; jaga, döda, fånga och ofreda djur samt all annan verksamhet, som kan ändra områdets natur eller inverka ofördelaktigt på bevarandet av den naturliga växtligheten eller djurlivet.

Enligt 54 § i naturvårdslagen får NTM-centralen i enskilda fall bevilja undantag från fridlysningsbestämmelserna för ett naturskyddsområde, om undantaget inte äventyrar de syften för vilka området inrättades och det behövs för skötseln och användningen av området eller för forskning.

Havslekande harr har kraftigt minskat eller till och med försvunnit och försök att restaurera lekplatser anses gynna områdets mångfald.

NTM-centralen anser att avvikelse enligt ansökan från fridlysningsbestämmelserna för naturskyddsområden inte äventyrar grunderna för skydd av området. Fågelobservationer och annan undersökning utförs i ett Natura 2000 område (Kvarkens skärgård, FI0800130). Det är inte sannolikt att verksamheten betydligt skulle försämra de naturvärden för vars skydd området införlivats i nätverket Natura 2000.

BESLUTETS VERKSTÄLLBARHET

Restaureringen skall utföras så snart fåglarnas häckningstid är över. Beslutet är till sin natur sådant att det bör verkställas omedelbart och ett allmänt intresse kräver att verkställigheten av beslutet inte uppskjuts.

Med hänsyn till dessa motiveringar besluter NTM-centralen med stöd av Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) 122 § 3 mom att detta beslut bör följas oberoende av möjlig ansökan om ändring.

TILLÄMPADE LAGRUM OCH BESTÄMMELSER

Naturvårdslag (9/2023) 54 §

Beslut om inrättande av naturskyddsområden på privatägd mark
8.7.1977 BII-142

Lag om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019) 122 § 3 mom.

Lag om elektronisk kommunikation i myndigheternas verksamhet
(2003/13) 19 §

Lag om grunderna för avgifter till staten (1507/1992) 6 § och 8 §

Statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas samt utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer 2025 (794/2025)

MER INFORMATION

Mer information ges av överinspektör Johanna Mykkänen,
johanna.mykkanen@ely-keskus.fi, tfn 0295 502 7037

SÖKANDE AV ÄNDRING

Ändring i detta beslut får sökas genom besvär till Vasa förvaltningsdomstol. Besvärs anvisning medföljer som bilaga.

GODKÄNNANDE AV DOKUMENT

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Anteckning om godkännande finns på dokumentets sista sida.

Dokumentet har beretts i gruppen för naturskyddstillsyn och godkänts elektroniskt i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Toni Etholén och avgjorts av överinspektör Johanna Mykkänen. Uppgifter om godkännande finns på dokumentets sista sida.

BILAGOR

Besvärsanvisning

AVGIFT

Beslutet är avgiftsfritt

BESLUT

Till sökanden som elektronisk delgivning

FÖR KÄNNEDOM

Björkö delägarlag
Miljöministeriet
Finlands miljöcentral
Korsholms kommun
Polisinrättningen i Österbotten
Gränsbevakningsväsendet, Västra Finlands sjöbevakningssektion
Natur och Miljö r.f.
SLL Pohjanmaan piiri ry
Vasa miljöförening r.f.
Merenkurkun lintutieteellinen yhdistys ry
Intresseföreningen för en levande skärgård r.f.
Tapiola ry

Tämä asiakirja EPOELY/1903/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument EPOELY/1903/2025 har godkänts elektroniskt

Etholén Toni 01.07.2025 09:46

Mykkänen Johanna 30.06.2025 17:09